

Billerud bygger kraftverk i Rexed

Omfattande schacktnings- och planeringsarbeten nu färdiga

Ett byggnadsprojekt av mycket omfattande karaktär pågår för närvarande med full intensitet i Rexed. Det är Billerudsbolagets nya stora kraftverk som dag för dag närmar sig sitt fullbordande. De tidsödande och i många avseenden besvärliga förarbetena med utschaktning o. grävning beräknas vara klara vilken dag som helst och omedelbart därefter kan man sätta igång med att uppföra själva kraftverket, som blir det största i Gunnarskog.

Det djupa schaktet.

Det är en regnig och disig dag då Arvika Tidnings medarbetare kommer på besök. Snön har flytt sin kos, tjälen är på god väg att bryta upp på allvar och marken kring kraftverksområdet är uppblödd och lerig. Genom dimman, som rullar in från Gunnern och Bergsjön, hörs monotona dunkanden från olika maskiner och motorer vid bygget. Det råder tyd-

ligen febril verksamhet därnere i det jättelika schaktet, som utgrävts med två väldiga grävmaskiner. Flera byggnadsställningar med höjd över tio meter reser sig framför det hela och på smala plank är det livlig trafik fram och tillbaka med skottkärror och byggnadsmaterialier av alla möjliga slag.

Då vi vänder blicken mot om-

rådets södra och nedersta del upptäcker vi en stöddig grävmaskin arbeta långt ute i älven. Ovanför på strandbrinken kör två lastbilar fram och tillbaka mellan grävmaskinen och en avstjäpningsplats, där den upphissade bottenleran tippas av. Den stora och klumpiga grävmaskinen, som med kranarmen säkert mäter sina 8 meter, svänger lätt och smidigt runt sin axel och slungar med jämna mellanrum upp i kbm bottenhyttja i taget. Lastbilarna har fullt sjå med att hinna köra undan allt som grävs kopan kastar upp.

Maskinisten tar sig en paus och vi tar tillfället i akt att titta närmare på maskinen och schacktningsarbetet.

— Vad ska det här vara bra för? lyder vår banala fråga.

— Älvens botten skall sänkas med 1,5 meter, anförtror oss maskinisten. Han förklarar vidare att det är ett ganska knepigt jobb då botten är dyg och lös, men det går undan ändå. — Den här skopan lyfter upp ett par hundra kbm på ett tiotimmarsskift, tillägger han förklarande. — och fortsätter med jobbet.

Vi fortsätter vår promenad kring området, balanserande på regnhala plankor och ibland pulsan i dyg lera. På ett ställe, ovanför dammbyggnaden, är tre man sysselsatta med att bygga en stor cylindrisk trätub, vars diameter säkert är omkring 3 meter. Den liknar skelettet till en jättelik flymaskin, och på vår fråga vad som skall bli av detta, svarar man, att det är avrinningstuben man hiller på med. Den skall appliceras nedanför kraftverkets vattomyrning och avser att ge det urusande vattnet »fritt utlopp» ungefär tio meter ned i älven. Man är nämligen osäker för att den lösa jorden så småningom skall samlas upp och slammas igen avloppet; men genom denna tubanordning kommer risken att elimineras.

Med denna erfarenhet rikare går vi vidare och stöter på verkmästare Eriksson, som har hand om det hela.

Han berättar att man satte igång dessa arbeten i januari månad och räknar med att vara

Grävmaskinen attackerar älvbotten.

klara någon gång i nästa vecka. Därefter tar själva kraftverksbygget vid.

— Det skall vara klart för montering den 1 juni, säger hr Eriksson och fortsätter att kraftverket skall stå färdigt att tas i bruk den 1 september i år. Om allt går efter beräkningarna, tillägger han.

Och det är det ingen risk för att det inte gör. Man har i de pågående arbetena haft det mycket besvärligt inte minst på grund av den anledningen att jorden och marken där schaktningen ägt rum består av mosand, vilket har en viss benägenhet att bli lerigt och flyta ut och fylla igen där man grävt eller schaktat. Men detta till trots har arbetet gått undan precis efter ritningarna.

På grund av jordens beskaffenhet får man dock göra en del extraarbeten som gjutning av stödplattor, inläggande av vattenavloppstunneln etc. Denna skall sedan inpackas i en mängd grus och singel för att hindra det hela att slamma igen och flyta ut. Avloppskanalen blir ungefär 60 meter.

Annars har det hittills gått friktionsfritt.

När vi ser framför oss det väldiga schaktet, i vars botten man som bäst håller på att gjuta kraftverkets grundplatta, kan vi inte låta bli att fråga hur mycket jord man fått gräva upp där. — 8.400 kubikmeter, lyder svaret. Då vi uttrycker vår tanke att det hela ändå måtte ha gått ovanligt raskt undan så håller hr Eriksson med om detta, men tillägger att man också har 20 arbetare i aktion. Man har kört t. o. m. 10 timmar om dygnet.

En av Billeruds större anläggningar.

Det nya kraftverkets kapacitet blir rätt stor. Man räknar med att utvinna ungefär 1.000 hkr. genom generatorerna där. Beträffande kapaciteten kan nämnas att den blir max. 14 kbm vatten per sekund.

Det är meningen att el-verket skall försörja ett par av Billerudsbolagets fabriksanläggningar i Västvärmland förutom strömdistributionen inom Gunnarskogsdistriktet.

Text och foto

ERBE